

OBLETNICA KRVAVEGA IN JUNAŠKEGA RUSKEGA ODPORA

Danes pred dvema letoma si je podpisal Hitler smrtno obsodbo, ko je napadel Sovjetsko Rusijo

VES SVET PROSLAVLJA IN SE DIVI JUNAŠTVU RUSKIH ARMAD IN RUSKEGA LJUDSTVA

Danes pred dvema letoma je Nemčija napadla Rusijo, danes pred tremi leti pa Francijo. Francijo je Hitler pohodil po zasnovanem načrtu, borba z Rusijo, ki naj bi bila končana v šestih tednih ali najdalje v treh mesecih, pa še vedno traja in bo trajala do zloma Nemčije.

Dve leti uspešnega odpora

Vsa Rusija triumfalno proslavlja dve leti svojega uspešnega odpora proti najstrašnejši vojni mašini sveta, toda istočasno kliče tudi po potrebi druge fronte, kajti brez nje ne bo končne zmage.

Moskovski radio naznanja, da je imela Nemčija tekem dveh let v Rusiji 6,400,000 mož izgub na mrtvih, pogrešanih in ujetih. Ruske izgube znašajo 4,200,000 mož.

Nemčija vedno šibkejša, Rusija vedno močnejša

Dočim je Nemčija vedno slabša in šibkejša zaradi pomanjkanja delavstva in razdejavanja njene industrije, je zraslo v Rusiji iz tal tisoče novih tovarn in tudi njen prestiž v svetu je silno narasel.

Poročila ameriškega časopisja o aktivnosti jugoslovanskih partizanov

Partizani so si s svojim junaškim odporom končno utrlili pot v ameriški tisk, ki jim je pričel dajati dolgo zadrževano priznanje.

(Poroča Paul Ghali, poročevalec listov "The Cleveland Press" in "Chicago Daily News".)

BERN, Švica, 21. junija. — Cela serija udarcev, ki so jih dobili tekem bojev zadnje zime in pomlad od strani osišč, ni v nobenem pogledu ohladila poguma in aktivnosti jugoslovanskih partizanov, ki upajo, da bo v Jugoslaviji kmalu odprta druga fronta in nadaljujejo s svojimi boji proti sovražniku.

Proklamacija partizanov

Pred dvema tednoma so partizani pod vodstvom svojega veljaka Tita, čigar avtoriteto priznavajo tako rekoč vsi jugoslovanski patrioti, razen generala Mihajloviča, izdali proklamacijo, v kateri so pozvali svoje somišljenike k intenzivnim napadom sovražnikovih komunikacij na vitalnih točkah, ker "bo druga fronta kmalu odprta in svoboditve." — Privatna poročila iz Zagreba naznanjajo, da je naletel ta apel na vsesplošen odziv.

Napad pred Zagrebom

Partizani so v nedeljo, dne 20. junija, pred samimi vrati Zagreba, v Sveti nedelji, napadli ondoto nacistični letališče, kjer so zajeli 55 uetnikov, uničili 30 letal ter popolnoma porušili nemške vojaške instalacije. Pričetkom tega tedna pa so partizani zopet razstrelili nekaj mostov na važni železniški progi, ki veže Zagreb z Reko, radi česar se vrši promet po ovinku

preko Ljubljane in Trsta, kar pomeni 100 milj daljšo razdaljo.

Akcije slovenskih borcev

Še bolj poniževalen pa je moral biti za Nemce napad slovenskih partizanov na novo konstruirano obrambno črto zapadno od Ljubljane, v severni Sloveniji.

Partizani so v razdalji 50 milj te obrambne črte razstrelili mine, uničili ovire bodičaste žice ter demolarili druge utrdbe, na kar so se spretno umaknili v svoja skrišališča.

Na bosansko-črnogorski meji
Nato poroča poročevalec o bojih na bosansko-črnogorski meji ter pravi:

"O generalu Mihajloviču, ki je še nedavno držal ozemlje severno od Novibazarja, poročajo, da se umika pod težkim nacistično-bolgarskim pritiskom proti albanski meji, s čemer razgaljuje Titov levi bok. Tito je sedaj ogroževan od juga, severa in zapada.

Važnost osvobojenega ozemlja

Jasno je, da namerava osišč čim hitro mogoče pokončati partizane, ne glede na ceno, ki jo bo moralo plačati za to. Vzrok za to je, ker imajo partizani sedaj v svoji oblasti izredno važen okraj, kjer bi bila njih navzočnost v slučaju zavezniškega izkrcanja znatne važnosti.

Zbližanja ni!

Kljub temu, da sta tako Moskva kakor London že ponovno pozvala Ivana Ribarja in Mihajloviča, da strneta svoje sile

Goebbels se zgraža nad brutalnostjo zaveznikov

Bombardiranje mest je zdaj "nehumano," odkar ne morejo nacisti nič več rušiti v prah odprtih mest.

BERN Švica, 20. junija. — Ko so pokopavali žrtve angleških bombardnikov, ki so napadli Wuppertal, je imel dr. Joseph Goebbels glavni nagrobni govor. V svojem govoru je dejal, da obtožuje pred vsem svetom sovražnika, ki si prizadeva s terorističnimi in brutalnimi zračnimi napadi prisiliti Nemce, da bi postali izdajalci svoje svete stvari.

"Odgovornost za to grozno zračno vojno napram civilnemu prebivalstvu leži izključno na ramenih plutokracij, ki ne bodo mogle nikoli oprati s sebe tega madeža," je rekel iznajdljivi dr. Goebbels.

"Adolf Hitler je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi bila ta vojna čim bolj humanana, toda Anglija je dosledno preprečevala vsa njegova prizadevanja. Toda napočil bo dan, ko bomo vrnilo milo za drago, in tedaj gorje Angliji in ostalim zapadnim plutokracijam!" je zagrozil Goebbels.

(Nemčija je hotela "humanizirati" vojno in sicer najbrže s svojimi napadi na Varšavo, London, Coventry, Guernizo, Rotterdam, Beograd in na druga odprta mesta, ki jih je skoraj razsula v prah, dokler je imela moč za to. — Ured.)

SMRTNA KOSA V OKLAHOMI

Dne 30. maja je po 16. mesečni bolezni preminil Jim Percich, star 56 let. Pokojnik je bil doma iz občine Kastav, okraj Volovsko na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1905. Najprvo se je nastanil v Texasu, okrog leta 1910 pa se je naselil v Coalgate, Oklahomo, kjer je potem ves čas živel. Nekaj let je delal v premogorih, potem pa je vršil razna stavbinska dela.

Pokojnik zapušča soprogo Leno, rojeno Ghigo, dva sinova: Pete v Detroit, Mich., in Jimmie, starega devet let, pet hčera: Mrs. L. B. Yother, v Wichita Falls, Teras, Anno, Mary in Lenora Percich, v Jolietu, Ill. ter Margaret na domu. Zapušča tudi brata Johna v Kopellu, Pa. v Clevelandu pa brata Andrewa stanujočega na 5604 Prosser Ave. in sestro Mrs. Frances Lucich, stanujočo na 19919 Kildeer Ave.

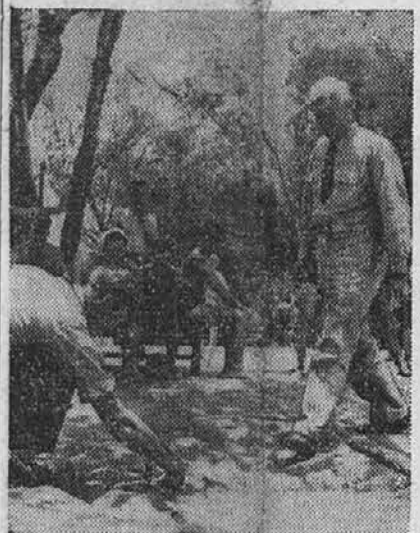
Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalih pa izrekamo naše sožalje!

proti skupnemu sovražniku, so se doslej vsi poizkusi zbližanja popolnoma izjalovili. Ribarjev radio v osvobojenem jugoslovanskem ozemlju, ki je za mesec dni prenehal napadati Mihajloviča, je zdaj pričel zopet s srditimi napadi proti jugoslovanskemu vojnemu ministru.

Mihajlovič — superkonservativec

Po mnenju večine bankanskih strokovnjakov tukaj, je general Mihajlovič v glavnem kriv neuspehov zbližanja, kajti Ribar je vsekakor preveč rdeč v očeh tega super-konservativca (general Mihajloviča).

Nimitz je zopet zmagal

Admiral Nimitz, poveljnik pacifične mornarice, ki si je stekel že več slavnih in odločilnih zmag nad Japonci, je tudi v igri zmagoviti. Zgoraj ga vidimo kot zmagovalca v metanju podkve.

Clevelandski marin ubil nad 200 Japoncev

Mladi junak, ki je sedaj v Clevelandu, je vzel mrtvemu Tojovemu sinu s prsi red vzhajajočega sonca

V Cleveland je prispel Clevelandčan, 26 let stari saržent pri marinih, John Wright, ki je lastnoročno ubil že 200 Japoncev. Saržent Wright bo govoril pred delavstvom raznih clevelandskih tovarn.

Saržent Wright je bil član mornarskega odreda na Guadalcanalu, ki je v bitki z Japonci ubil sina generala Hideki Toja, japonskega premijera.

Mladi saržent noče govoriti o podrobnostih bitke, v kateri je bil ubit Tojov sin, temveč samo pravi: "Vse, kar morem reči, je to, da sem bil z onimi, ki so ga ubili in da sem ga pomagal ubiti. Mladi Tojo je s ponosom nosil svoj red vzhajajočega sonca, katerega sem mu jaz odtrgal s prsi, ko je ležal mrtev pred menoj. Ta red — zlata zvezda s safirom v sredi — je vreden \$2,000 ter ga hranim v neki bančni varnostni shrambi, ker je predragocen, da bi ga nosil s seboj.

Wright je tudi dejal, da le nerad ubija in mori, toda druge pomoči ni: ali ubijaj, ali pa boš sam ubit!

Važen sestanek v knjižnici

Nocoj ob 8. uri se vrši važen sestanek v Intercultural knjižnici na E. 55 in St. Clair Ave. Sestanek je sklicalo vodstvo Baldwin Wallace kolegija. Kot je bilo že poročano, se je pričelo razmotrivati način pripravljanja za rekonstrukcijsko delo po vojni, ko bo treba poslati izvežbano osebje v zavojevalne dežele, da jim pripomorejo iz razdejavanja. Predmet, o katerem se bo nocoj razpravljalo, je: "Reconstruction Work After Peace." Nastopil bo Profesor Schermerhorn, vodja sociologije na Baldwin Wallace kolegiju.

Vstop k sestanku je prost vsakomur in prijazno se vabi našo mladino, ki se zanima za ta predmet, da se sestanka udeleži.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znakov!

Roosevelt bo posegel v stavkovno situacijo

V premogovni industriji ni še nobenega sporazuma. Jeklarne že občutijo pomanjkanje premoga.

WASHINGTON, 21. junija. — Dočim vodstva raznih jeklarn sporočajo, da so morali njihovi obrati okrniti produkcijo zaradi pomanjkanja premoga, se splošno pričakuje, da bo predsednik Roosevelt tekem 48 ur posegel v situacijo, ki postaja sredi vojne, ko se borimo na življenje in smrt proti internacionalnemu nacifašizmu, zmerom neznosnejša in neverjetnejša.

Tajnik Ickes in nekateri njegovi pomočniki so danes razpravljali z Lewisom in njegovim štabom. Razprave se bodo jutri nadaljevale.

Kakor rečeno, vodstva jeklarn sporočajo, da že čuti pomanjkanje premoga, radi česar bodo morale jeklarne okrniti produkcijo nad vse potrebne jekla. Republic korporacija je že okrnila produkcijo koka v Birminghamu in Pittsburghu. Četvero njenih plavžev na jugu obratuje samo z 80-odstotno in 50-odstotno kapaciteto.

1000 UBITIH V TURČIJI

LONDON, 21. junija. — V severni Anatoliji v Turčiji je bilo sredi dvoje močnih potresnih sunkov, ki sta zahtevala življenje približno tisoč oseb, dočim je bilo najmanj nadaljnjih tisoč ranjenih.

Mladi mornar utonil

Zopet je kruta usoda udarila in to pot zahtevala življenje mladega slovenskega mornarja, ki je bil v službi Strica Sama. Po nesreči je utonil v pristanišču blizu New Yorka komaj 20 let star Rudolph J. Franz, čigar obratje žive na 16304 Huntmore Ave.

Tukaj zapušča žalujoče starše, Josepha in Mary, ki sta doma iz fare Sv. Peter pri Gorici, in brata Raymonda, ki se nahaja pri vojakih v Camp Croft, S. Carolina ter več sorodnikov. Pokojni mornar je bil član društva Modern Crusaders št. 45 S. D. Z. Truplo bo poslano v Cleveland in pogreb se bo vršil iz Jos Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St. Čas pogreba še ni določen. Težko prizadeti družini izrekamo naše sožalje nad izgubo dragega sina!

PRVOROJENČEK

V nedeljo so se pojavile rojenice in pustile v spomin pri družini Mr. in Mrs. George Jeram, 668 E. 160 St., krepkega sinčka, prvorojenčka. Dekliško ime matere je bilo Rose Hočever ter je hči dobro poznane družine Mr. in Mrs. Joseph Hočever, 1072 Addison Rd. Mati in novorojenček se dobro počutita ter se nahajata v Women's bolnišnici. — Naše čestitke!

BRHKO DEKLETO

Preteklo soboto je imela tovarna White Motor Co. svoj piknik v Euclid Beach parku. Ob tej priliki je v Log Cabin zapela tri pesmi brhko osem let staro slovensko dekletce, hčerka Mr. in Mrs. Ted Cvar, 1040 E. 70 St. Čestitamo!

PLEMENSKI IZGREDI V DETROITU; 26 MRTVIH

Nad 700 oseb je bilo ranjenih. — V mesto je prispelo vojaštvo, ki patrolira po ulicah

PROKLAMACIJA PREDSEDNIKA ROOSEVELTA

DETROIT, 22. junija. — Tukaj so nastali veliki plemenski izgredi, ki so zahtevali doslej že 26 smrtnih žrtev, dočim je bilo nad 700 oseb ranjenih. Vojni tajnik Stimson je odredil, da ima vojaštvo vzpostaviti mir in red, nakar je predsednik Roosevelt pozval s posebno proklamacijo ljudstvo, naj se umiri.

Vojaštvo na ulicah

Po 24 ur trajajočem pretepanju in pobijanju med belci in zamorci, je nastal sorazmeren mir, ko so pričele po detroitiskih ulicah patrolirati vojaške čete.

Od 26 mrtvecev je 20 zamorcev.

Bitka pred hotelom

Tekom bitke v nekem zamorskem apartment hotelu je nad 200 policistov sestrelilo v poslopje nad tisoč strelov in vrlo vanj nešteto bomb, ki povzročajo solze, dočim so "sniperji" streljali na ulice skozi okna poslopja. Med mrtvimi je tudi neka ženska, zamorka, ki jo je zadel kos opeke v glavo.

Governerjeve odredbe

Governer je odredil, da se po desetih zvečer ne sme nihče pokazati na ulicah; po tem času je bila prepovedana prodaja vseh alkoholnih pijač in zaprla so se tudi vsa zabavišča.

Vandalizem drhali

Pretepačja se množica je prevračala avtomobile, trgala žice poulični železnici ter razbijala okna poulične, avtobusov in vtomobilov.

Eden izmed ubitih belcev je bil neki zdravnik, ki ga je drhal potegnula iz njegovega avtomobila, s katerim se je hotel odpeljati po svojem poklicu.

Zatvoritev šol

V Detroitu je bilo zaprtih 14 ljudskih šol. Dvoje prometnih črt poulične železnice je prenehalo obratovati, ker uslužbenci niso hoteli odpeljati z vozovi po nevarnih ulicah.

Leta 1940 je znašalo zamorsko prebivalstvo mesta Detroit 149,119. Od tedaj pa je število prebivalstva znatno naraslo z zamorci v vojnih industrijah.

FRANCOZI NAJ BODO PRAVLJENI

LONDON, 22. junija. — Neki visok angleški častnik, ki je pred osmimi meseci sporočil po radiu francoskemu ljudstvu, da ga bodo zavezniki obvestili, kdaj pride invazija, je sredi sporu pri radiu Francozom: "Bodite pripravljeni!"

Pozor na uvodnik!

Naše naročnike in ostale čitatelje opozarjamo na današnji uvodnik, v katerem poroča ameriška časniška agencija "Overseas News Agency" a krizi jugoslovanske vlade v Londonu ter o vzrokih, ki so jo povzročili. Silno značilne in zanimive pa so tudi vse ostale ugotovitve iz tega nepristranskega ameriškega vira, ki nima nobenih razlogov, da bi objektivno ne poročal.

V nedeljo opoldne je prispel iz Texasa na 14-dnevni obisk tehnični saržent Ladislav I. Debevec, ki se nahaja kot načelnik ondote vojaške pisarne v Camp Swift, Tex. Mladi Ladislav je bil pred svojim odhodom v armado zaposlen kot tiskar v naši tiskarni. Mlademu saržentu želimo obilo razvedrila in zabave med svojci in svojimi prijatelji. Dom sarženta Debeveca je na 1110 E. 72nd St.

Z DOBRIM ZGLEDOM NAPREJ

BALTIMORE, Md., 16. junija. — Centralni racijski odbor je preklical za tri mesece gasolinsko karto Mrs. Herbert O'Connor, ženi governerja države Maryland, ker se je odpeljala v avtomobilu, ki je last države, na počitnice v 844 milj oddaljeni Charleston, S. C.

Racijski odbor je suspendiral za tri mesece njeno A karto za njen osebni lastovan avtomobil in C karto za državni avto, s katerim se je odpeljala na počitnice.

PRVI DAN POLETJA

Danes je prvi dan poletja, ki se je uveljavil z veliko vročino in jasnim vremenom.

BOMBNIKI NAD NEMČIJO

LONDON, torek, 22. junija. — Snoči so angleški težki bombniki že drugo zaporedno noč bombardirali Nemčijo.

POGREBI

HLAD

Pogreb Louisa Hlada se vrši v sredo jutraj ob 9:15 uri iz Želetovega pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

UBIC

V petek jutraj ob 8:15 uri se vrši pogreb vojaka Frederick Ubica, iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

MLINAR

Pogreb rajne Mrs. Mlinar se bo vršil v sredo jutraj ob 8. uri v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče. Mrs. Mlinar zapušča edino sestro tukaj, poznano Mrs. Ursulo Debevec, stanujočo na 6303 Dibble Ave. Na pogreb ste dospeli tudi Miss Mary in Rose Miller, iz Saginaw, Mich., ki sta nečakinji Mr. Matije Mlinar, st., soproga pokojnice.

NOVAČIČ

Pogreb Franka Novačiča se bo vršil v sredo ob 11. uri jutraj iz Grdinove kapele v cerkev sv. Pavla in nato na Calvary pokopališče.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

POČASI SE JASNI...

Pred mesecem dni smo izjavili, da smo bili iz avteničnega vira obveščeni, da se bo razmerje Mihajlovičevih četnikov z ozirom na borbe doma kakor tudi na njegove odnose do zedinjenih narodov kmalu pojasnilo in izkristaliziralo. Hkrati s tistim obvestilom nam je bilo tudi sporočeno, da radio in tisk ne omenjata več generala Mihajloviča in njegovih četnikov, kadar je govora o borbah v Jugoslaviji, temveč partizane ali pa "gerilce" in "patriote," ki so v tem slučaju istovetni s partizani.

Časniška agentura "Overseas News Agency," ki je ameriška informativna agentura in ki nima nobenega povišanja, biti pristranska in neobjektivna, nam je poslala včeraj navdne zanimivo in značilno poročilo, ki ga danes na tem mestu objavljamo. Vsa podčrtanja, ki smo jih hoteli zaradi njihove važnosti naglasiti, ker so zlasti nekateri stavki vredni tehtnega premisleka, so naša.

Poročilo te ameriške agenture se glasi:
"Washington, 17. junija (ONA). — Velika Britanija je dostavila jugoslovanski vladi energično noto o vprašanju sodelovanja med partizani in generalom Mihajlovičem. Dobro informirani tukajšnji krogi so mnenja, da je ravno ta nota povzročila odstop predsednika jugoslovanske vlade, Slobodana Jovanovića.

"Mihajlovič in Jovanović sta predstavnika onih konservativnih krogov, ki skušajo ustvariti dominacijo Srbov v bodočem kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev. Partizani obtožujejo Mihajloviča, da ima izdajalske zveze z Italijani in da se raje bori proti drugim frakcijam Jugoslovancev nego proti osi. Oni, ki Mihajloviča zagovarjajo, pravijo, da je z Italijani sklepal kupčije le v toliko, v kolikor mu je bilo to potrebno, da preskrbi svoje čete z vsem potrebnim za boj proti Nemcem.

"O britanski noti mislijo, da vsebuje odločno izjavo, da je za zedinjene narode neobhodno potrebno, poznati one struje v Jugoslaviji, na katere se morejo brezpogojno zanesti. Znano je, da je Mihajlovič noto dobil, njegov odgovor pa ne. Verjetno je, da so od njega zahtevali, da se v svojem sporu s partizani omeji le na potrebne boje, na samoobrambo. Istočasno tudi, da pretrga vse zveze s srbsko marionetno vlado Nedića. (Torej je le res, da je imel zveze z generalom Nedićem, srbskim kvizlingom v Beogradu! Uredništvo "Enakopravnosti.")

"Britanski in ameriški vladni krogi so že od nekdaj obsojali navzočnost Mihajloviča v vladi, ker so smatrali, da je bil to le poskus slabotnega režima, da v svoj prid izkoristi njegovo slavo.

"Zelo koristno bi bilo, ako bi ugledni predstavniki naroda v okupirani Jugoslaviji uspeli, da pobegnejo v svobodni svet. Vsi, ki so dozdaj prišli, so potovali več ali manj z dovoljenjem osi in so radi tega nekoliko sumljivi — ne ve se, ali nameravajo s svojimi predlogi prinesiti harmonijo, ali povzročiti nove spore."

Zelo značilen je tudi zadnji odstavek tega poročila, ki pravi, da bi bilo zelo koristno, če bi morali ugledni, to je resnični predstavniki naroda v okupirani Jugoslaviji, pobegniti v svobodni svet. Da misli poročilo s tem druge predstavnike, je razvidno iz njegove ugotovitve, da so vsi ti, ki so doslej prispeli, potovali več ali manj z dovoljenjem osi in da so zaradi tega "nekoliko sumljivi."

Čitatelje opozarjamo, naj vestno slede poročilom v našem listu, ker na dan bodo prišle še druge važne in zanimive stvari.

Ko je bil gornji uvodnik že v tisku, smo brali v clevelandskem "Pressu" kolono dolgo poročilo o jugoslovanskih partizanih, ki ga je poslal omenjenemu listu in "Chicago News" njun poročevalec Paul Ghali iz Berna v Švici. V tem poročilu, ki ga objavljamo danes na prvi strani, pravi poročevalec, da so partizani pod poveljstvom Ti-

Dr. Albert Kramer

Slovenski biografski leksikon poroča naslednje iz življenja dr. Alberta Kramerja, o čigar smrti smo včeraj poročali:

"Kramer Albert, politik in žurnalista, rojen 6. oktobra 1882 v Trbovljah, je študiral gimnazijo v Celju (matura 1903), filozofijo in pravo v Gradcu in Pragi in je promoviral l. 1910; bil je nekaj časa odvetniški koncipijent in od 1910 poklicni novinar na Dunaju, parlamentarni korespondent Slovenskega Naroda, Edinosti, zagrebške Riječi in splitske Slobode; izdajal v sporazumu s srbskim poslanikom in Masarykom tednik Suedslavische Rundschau (Dunaj 1911—2); bil je ustanovitelj in sourednik Vede 1911—3, ter se vrnil v avgustu 1914 v Ljubljano, kjer je prevzel glavno uredništvo Slovenskega naroda; od 1921 naprej je bil urednik Jutra.

"Politično je deloval kot dijak pri narodno-radikalnem gibanju, bil v vodstvu narodnega radikalnega dijaškega shoda v Trstu (1905), kjer je govoril o nalogah naših akademskih društev, predsednik narodno-radikalnega dijaškega shoda. V Celju (1907), predsednik eksekutive narodno-radikalnega dijaštva ter je bil urednik Omladine (1907—8) in njen sodrudek.

"Že kot dijak je dopisoval političnim listom in deloval v študentski narodni stranki. Z Dunaja je potoval 1912 na Balkan, stopil v zvezo s politično in narodno organizacijo enotne jugoslovanske politike, stopil s G. Žerjavom v zaroto mafije (Čehi, Jugoslovani, Poljaki) in vodil v Sloveniji časopisno akcijo za idejo narodnega edinstva. Od 1917 naprej je bil član načelstva narodno-napredne stranke in soustanovitelj Jugoslovanske demokratske stranke ter član njenega glavnega odbora v Beogradu.

"Sodeloval je pri ustanovitvi Narodnega sveta, bil je tajnik Narodnega veča v Zagrebu za Slovenijo in Istro (sept. 1918), in član delegacije Narodnega veča za pogajanja o izvedbi formalnega ujedinjenja in deputacije, ki je izročila 1. dec. 1918 adresno regentu Srbije.

"Od 1919 je bil član začasnega narodnega predstavnstva, od sept. 1927 do 6. januarja 1929 in od novembra 1931 zastopnik mesta Ljubljane v skupščini. Bil je minister za konstituantne in izenačenje zakonov (od decembra 1918), minister za trgovino in industrijo (od julija 1919 do februarja 1920 jugoslovanski poslanik v Pragi, od septembra 1931 minister za zgradbe, od januarja 1932 minister za trgovino."

Albert Kramer je bil, kakor razvidno iz njegovega življenjepisa, v dobi slovenske borbe za osvoboditev izpod avstrijskega jarma in pozneje v Jugoslaviji, eden najvažnejših predstavnikov slovenskega naroda.

Bil je velik poštenjak in zavezen Slovenec. S posebno trdnostjo in neupogljivostjo se je v vseh situacijah svoje politične kariere zavzemal za neosvojenost Slovencev, na Primorskem in na Koroškem.

Obenem pa je bil eden najboljših zavednih Jugoslovancev; njegova smrt je velika izguba

ta, čigar avtoriteto priznavajo tako rekoč vsi jugoslovanski patrioti, izvzemši Mihajlovičevih četnikov, izdali proklamacijo, v kateri pozivajo ljudstvo na žilav odpor, češ, da je invazija zaveznikov pred durmi in da bo Jugoslaviji kmalu "udarila ura njenega osvobodjenja." Poročila iz Zagreba poročajo, da je dobil ta apel vsestranski odziv.

Čitajte tozadevno poročilo danes na prvi strani našega lista!

za vse Jugoslovane, bodisi Srbe, Hrvate ali Slovence.

Ves slovenski narod, tudi njegovi politični nasprotniki, žaluje ob grobu tega velikega značaja in iskrenega Slovenca. Največja tragika njegove smrti je v tem, da je pokosila na pragu najbolj odličnih dogodkov v zgodovini slovenskega naroda, v trenutku, ko se Jugoslaviji, katero je pomagal ustvariti, začena odpirati pot v novo in lepšo bodočnost.

Urednikova pošta

Iz naših raznih narodnih gibanj

Cleveland, Ohio. — Prvič želim opozoriti vse društvene zastopnike in zastopnice podružnice št. 35 JPO, SS, da se vrši redna mesečna seja dne 22. junija v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Seja je važna in je potrebno, da je sleherni član (ica) navzoč.

Imemo še veliko dela pred nami, za jesensko obsežno prireditve, za katero je potrebno veliko priprav in dela. Med tem ste pa prošeni, da zberemo čim več v prostovoljnih prispevkih v namen, za kar organizacija obstoja. Zastopniki nekaterih društev, kateri so bili izvoljeni, se še niso vdeležili seje te podružnice JPO,SS, zato bi bilo zaželjivo, da društvene seje zahtevajo poročila od teh zastopnikov in jih nadomestijo z drugimi, če niso ti zastopniki pripravljeni sodelovati za akcijo. Mrličev imamo itak dovolj.

Pred časom je bilo že poročano, da se je organiziralo tudi podružnico "SANS"-a za to okrožje. Prva ustanovna seja, oziroma organiziranje se je izvršila dne 28. m. m. Navzočih je bilo okrog 25 društvenih zastopnikov. Izvolil se je izvrševalni odbor, kakor je tudi že bilo sporočeno.

Odborniki so: predsednik Fr. Barbič, podpredsednik John Hrovat, tajnica Frances Eržen, zapisnikar (akoravno nisem bil na tej seji navzoč vsled bolezni v postelji) J. F. Durn. Ostali odborniki to je nadzorni odbor in druge potrebne odbore bo treba še izvoliti na prihodnji seji, katera se vrši dne 25. t. m. v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd.

Zato so prošeni vsi društveni zastopniki in zastopnice, da se gotovo vdeležijo te seje. Ravno tako tudi tisti zastopniki, kateri ste pripravljeni od društev, ki pa niste bili navzoči na prvi seji, da se te seje gotovo vdeležijo. Slehernega zastopnika je dolžnost, da se bo vdeleževal seje te podružnice št. 48. SANS-a.

Dosedaj sta pokazala dobro voljo do sodelovanja že dva tukajšnja društva, ki sta o tem našem važnem narodnem vprašanju, razpravljala na njih sejah. Obenem sta sprejela sledeče sklepe, za podkrepitev tega važnega gibanja med nami.

Društvo "V boj" št. 53 SNPJ je že takoj v početku prispevalo v ta sklad SANS-a \$50.00. Dalje je bil storjen sklep društvene seje ta mesec, da se društvo obvezuje in prispeva mesečno

Počitek na "pokopališču"

Na gornji sliki sta dva ameriška letalca, ki počivata na "pokopališču" letalske šole v Orlando, Fla. To ni resnično pokopališče, temveč samo svarilo letalcem, kaj jih čaka, ako ne bodo v svojem postu zbrani in budni. Napisi na križih se glase: "Ta je imel plinsko masko, ki je propuščala." "Ta je užgal žveplenko na krovu ladje v konvoju," itd.

\$25.00 do preklica, in sicer polovico tega v svrhe SANS in polovico pa za JPO,SS. Torej društvo "V boj" je pokazalo pot vzgleda ostalim društvom, da tudi ona store slično, in doprinesejo svoj delež proporcno po njih članstvu in velikosti društva.

Dalje je drugo društvo, katero se je tudi odzvalo, je društvo "Blejsko jezero" št. 27, SDZ, ki je na zadnji seji tudi obširneje razpravljalo in prišlo do sledečih zaključkov. Poskušalo bo sodelovati z vsemi svojimi silami pri tukajšnji lokalni podružnici št. 48, za uresničenje namenov, katere si jih je organizacija SANS začrtala.

V ta namen je društvo darovalo takoj \$10.00 in osvojilo sklep, da se povabi na prihodnjo društveno sejo vse članstvo, da se bo obširneje razpravljalo tudi o tej narodni akciji.

Seja za mesec julij se bo vsled tega vršila namesto 3. torka v mesecu kot običajno, 3. nedeljo v mesecu, to je 18. julija ob 9:30 dopoldan v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Članstvo bo opozorjeno potomo dopisnic, kot tudi potom glasila, da se bo te seje vdeležilo. Ta seja bo zelo važna, zato je članstvo prošeno, da se vdeležijo, ker seja in sklepi te seje bodo važni, in je vaša navzočnost, kot člana društva, nujno potrebna. Na tej seji se bo razpravljalo o sodelovanju s tukajšnjo podružnico SANS-a št. 48. Zadnja seja, ki je sprejela ta sklep, je smatrala, da je potrebno, da je sleherni član in članica navzoč na tej seji, in da sklepi, kateri se bodo storili v to smer, bodo končno veljavni če boste navzoči ali ne. Zato je potrebno torej, da ste vsi navzoči, da boste podučeni za kaj se gre.

Seja proviziornega odbora, (jaz ga še vedno smatram za proviziornega ali začasnega), A. J. P. U. se je končno pred kratkim vršila, ne sicer kot bi se morala vršiti, le formalni pogovor se je izvršil. Sprejet je bil sklep, da se vrši članska občna seja tega združenja in sicer dne 25. junija ob 1:30 uri popoldan, in to v Slovenskem domu na Holmes Ave. Ta seja bo važna in zato kateremu je pri srečanju se kaj glede tega vprašanja, je potrebno, da je na tej seji navzoč. Veliko navdušenja je bilo ob početku, toda se je to navdušenje kaj kmalu ohladilo, in nastala je stagnacija, menda največ zaradi kapric nekaterih (osebnosti) kot čast.

Zato bo to zborovanje važno, in je slehernega člana dolžnost, da se te občne seje vdeležijo, da se tam stori sklep, kaj se najstori z organizacijo itd.

Vsem tistim v vednost, kateri ste meni prispevali v ta namen, in ker niso bila imena še dosedaj objavljena, izjavljam,

da se mu vse nabrane vsote, katere ste mi jih izročili, izročil na tajništvo tega združenja, in oni ki so prispevali, so sledeči: Frank Počakaj 50; Mr. in Mrs. Jack Tomšič 50c; Mr. in Mrs. Leo Wolf \$1.00; Mr. Frank Jelarčič \$2.00; po 25c so darovali: Ciril Ozbič, Anton Rotar, Mirko Serežin, Martin Plut iz 222 ceste, Tom Krasovec, Jos. Skrl, Jennie Skrl, Frances Delost, Fr. Delost, ter Angela Egart. In podpisani je prispeval parkrat tudi nekaj po \$1.00, poleg ostalih stroškov.

Kot sem rekel, sem te vsote izročil na pritojno mesto 19. oktobra m. l. Toliko v blagohotno obvestilo prispevateljem.

Torej vsi tisti, ki ste me že vprašali kaj je z AJPU, naj vprašajo to, da bo občna seja članstva, kot že omenjeno, na 25. junija, in vdeležite se je. Tam določite, ali hočete kaj in kako. Potrebno je, da se kaj prekrene, ali razpusti. Tam bomo imeli (saj upam) priliko povedati vsak svoje mnenje v demokratičnem tolerantnem tonu, zato naj nikogar ne zadržijo, da se ne bi tega zborovanja vdeležil.

Če vas bo volja, in da vam bo na tem, da se gre z organizacijo dalje, je pač od vas vseh odvisno, tako kot gre dosedaj več mesecev pri tem združenju, je boljše, da se zadevo razpusti, kar bo najbolje še, ker je SANS tukaj, ki ima tudi svoj obširen program osnovan, to je, da dela na tem za osvoboditev vseh Slovencev v celoto kot narod. SANS ima svoj program, za katerega bi moral sleherni Slovenec delati, in če je še kaj za izpolnitev tega programa, imamo že nekaj aktivnih podružnic v svoji sredi, in je dobro, da se jim pridružite in poveste kaj bi bilo še dobrega za v doseg naših ciljev.

Torej, pridite in povejte svoje mnenje, 25. junija, kaj mislite še o organizaciji.

J. F. Durn,
tudi član JPU.

Nemška strahovlada na Koroškem

Obsodbe koroških Slovencev
Casopisje je že objavilo nekatera imena koroških Slovencev, ki so bili nedavno obsojeni na smrt. Prejeli smo poročilo o teh "sodnih obravnava", katere je objavil nemški časopis "Kaertner Zeitung" z dne 12. aprila, 1943:

"Na prvi seji ljudskega sodišča (Volksgengericht) pod predsedništvom dr. Freislerja, na celovškem deželnem sodišču, je bila javno obravnana obtožba proti 37 obtožencem iz Zelenke (Sele), Eisenkapel (Zelezna kaplja) in Vellach (Gornja Bela).

Male skupine ljudi iz bivše koroške plebiscitne zone, sem, in ker niso bila imena še dosedaj objavljena, izjavljam,

ostankov tolpa iz Gorenjske, so terorizirale ljudi na delu, izmenal napadali in plenili kmečka posestva, morili pripadnike nemškega naroda in rajhu zveste ljudi, ter izpodkopavali obstoječi mir in red.

Na ta način so postali pomagači boljševika Stalina in plutokratov Roosevelta in Churchill. Ljudsko sodišče je naslednje osebe obsodilo na smrt:

Tomaž Olip, drvar iz Sele, Janez Doujak iz Borovlja, kovač, Jakob Oraš, drvar iz Sele, F. Gregorič, kmet iz Sele. Franc Pristovnik, poljedelski delavec iz Sele, Florijan Kelič, drvar iz Sele, Jernej Oraš, kočar iz Sele, Janez Oraš, poštni uradnik iz Sele, Urh Kelič, poljedelski delavec iz Sele, Franc Vajncel, kmet iz Suha pri Pliberku, Jurij Pasterk, kmet iz Libuče, Miha Zupanc, kočar iz Reberce, in Marija Olip, dninarica iz Zelezne Kaplje.

Ljudsko sodišče je spoznalo naslednje osebe za krive, da so pomagale terorističnim tolpom kot pismoše ali drugače, ter da so bile v stalni zvezi z voditelji tega organiziranega odpora, pomagale pri nabiranju novih članov, prisostvovala razpravam in razgovorom o komunizmu, dajale streho in zatočišče "banditom" in tudi na druge načine podpirale ta pokret, ali pa zanemarjale svojo dolžnost, da ovadijo krivce, kakor to zahteva zakon.

Jernej Vošič, delavec iz Sele 12 let zapora; Jožef Olip, delavec iz Sele 10 let; Sabina Ogriz, služkinja iz Sele 8 let; Olga Kelič, poljedelska delavka 5 let; Katarina Pristovnik, delavka 5 let; Marija Linasi, hišnica iz Sele 4 leta; Justina Jug, delavka iz Sele 5 let; Anica Oraš, gospodinja iz Sele 5 let; Ursula Vancerc, zasebnica iz Sele 3 leta; Katarina Pasterk, kmetica iz Sele 3 leta; Janeza Rožman, čevljar iz Celovca 2 leta; Aleš Lušin, rudar iz Zelezne Kaplje 7 let; Anton Golob, drvar iz Gornje Bele 6 let; Janez Smolnik, iz Zitar vasi 4 leta; Miha Tonic, tovarniški delavec 3 leta; Tomaž Olip, kmet "Jernej" iz Reberce 8 let; Ursula Olip, kmetica iz Zelezne Kaplje 2 leta; Zora Jug, kijigovodkinja iz Borovlja 2 leta; Marija Ogriz, služkinja iz Sele 2 leta; Marija Pristovnik, zasebnica iz Sele 2 leta in Vida Jug iz Sele 9 mesecev zapora.

Vsi so-krivci so se zagovarjali, da so ravnali pod pritiskom in grožnjami banditov, toda to opravičilo je nesprejemljivo. Rajh mora zahtevati od vseh dostojnih državljanov, da se ne vda grožnjam in pokazuje močnatost v takih nevarnih okoliščinah."

(Te sodbene razprave so bile posledice upora Slovencev na stari jugoslovanski - avstrijski meji. Ob priliki bojev, ki se vedno nadaljujejo med slovenskimi partizani in Gestapo, so bili dne 6. aprila zopet ubiti štirje predstavniki nacistov).

ZENE IN OTROCI POMAGAJO RAZPEČAVATI PODTALNE CASOPISE

London, 24. maja (ONA). — Zene igrajo zelo značilno vlogo pri razpečevanju podtalnega časopisa v ozemljih zasedenih od osi. Te podtalne liste je treba razdeliti na skrivaj — otroci igrajo tu zares junaško in važno vlogo. Tudi prodajalke v trgovinah imajo precej prilike za razdeljevanje letakov. Uradnice si pripravijo v svojih uradih stenogramne inozemskih radio oddaj in potem ponoči pomagajo pri prepisovanju in sestavljanju letakov.

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

Katra je stopila v kuhinjo. Anica je rezala slanino in se ni ozrla na njo, ko je pristopila. "Za kaj pa bo to?" je vprašala tašča. "Za kosilo!" "Kaj? Za kosilo?" je zastokala tašča, "no, ti pa znaš, ali je to za en obed. To je za trikrat, ljuba moja. Lepo boš gospodarila."

"Saj nas je petnajst danes," je ugovarjala Anica. Tedaj je vstopila Marjanica. Katra je potegnila Anico iz rok in oddelila del obele. "To je za petnajst!" "Zelje piše obelo," se je priklonila Marjanica, "pa sem urezala nekaj več!"

"A tako, to je za zelje," je še vedno ogorčenim glasom dejala Katra Anici, "zakaj pa tega ne poveš?" Nato se je obrnila k Marjanici: "Za me in Tomaža ne pripravljaj nič."

"Kaj?" je klicala Marjanica za odhajajočo. "Zdaj pa delaj, če pa ne vem kaj. Kaj je pa rekla?"

Anica ni pazila na njeno vprašanje. "Ali ste tudi vi gluha," je očitala Marjanica. Anica ji je obrazložila reč. "Kaj?" se je začudila Marjanica, "ne bosta jedla, ne bosta? Tomaž ne bo jedel? Seveda, ob jedel se je in bi rad prebiral."

"Ne, ne," mirila glasno Marjanica Anica, "doma ju ne bo, z doma gresta."

"Aha," se je še glasneje zgrajala Marjanica, "tako, tako. Z doma gresta hlapec in gospodinja. Na božjo pot. Menda. Tomaž hodi vsak dan na božjo pot k Cerarju na vino."

"Lepo te prosim, Marjanica," je prosila Anica, "govori tiho. Marjanica, če so opravi. Toda ne kriči!"

"Ali kričiš?" se je zelo začudila dekla in umolknila. Zunanaj je bilo čuti žvižg in Tomažev glas: "No, Sultan, pojdeš z mano? Pa kakšen si, potep, so te Lahovi spet malo potrgali." In nekaj hipov zatem je vstopil Tomaž z velikim psom v kuhinjo. "Le lepo kuhajte vidve," je dejal modro in pomežiknil Anici. Marjanica pa se je ustopila predenj: "No, zal pa si, zal, da le zamazan ne bi bil tako."

"Kar očistila me boš!" je odvrnil Tomaž. "Seveda," se poslužuje desne-

ga ušesa Marjanica, "očistila bom krompir, pa ne tebe!"

"Ena me bo, ali ti ali Anica!" "Kaj?" ni slišala Marjanica. "No, Anica," je pristopil hlapec. "To mi boš že naredila."

Anici je udarila kri v lica. Silno zoprni ji je bil nadležni človek. Ali premagala se je in dejala:

"Če pa imam mastne roke, naj te Marjanica."

"Ti me boš, Anica," je silil hlapec, "zato ker se tako braniš." Dvignila je svoje lepe, resne oči in ga premerila od glave do nog, da mu je izginil zasmeh z ustnih.

"Kdaj čisti gospodinja hlapecem obleko?" se ji je izvilo iz valujočih prsi.

"Če tako misliš, seveda—" je pripomnil in se zasmejal. Anica se je ozrla, za njo je stala Katra, in iz njenih drobnih oči so švigali bliski jeze in zloželjnosti. Katra je pristopila k Tomažu in rekla:

"Naša gospodinja je prevzeta. Da pa ne porečeš, Tomaž, da ti gospodinja ne sme izkazati take dobrote, te očistim jaz."

Anici je udarila kri v glavo. Hlapec in Katra sta zapustila kuhinjo in Anica ju je slišala šepetati v veži in se smejati. "Oba me sovražita in pomenjena sta," je mislila Anica, in solze gneva in žalosti so ji privrele v oči. Tedaj je nož zaškrtal ob nekaj trdega, Anica je rahlo kriknila. Iz prsta ji je divje curljala kri.

"Oh, ste nerodni!" se je začudila Marjanica, "vi nesrečni otrok, kako se morete tako vrezati!"

Marjanica je hitela povezovali krvaveči prst. Tomaž in Katra sta se vrnila v kuhinjo. "Aha, to je za kazen," se je ponorčeval Tomaž.

"Saj nisi za kuhinjo," je piknila Katra nevesto, "zakaj se le štuliš sem. Gori pa so postelje v neredu, in pometel tudi se ni nihče. Vsako dete zna več ko ti."

Katra in Tomaž sta bila odšla, Anica pa je sedla na ognjišče in zajokala.

"Ali tako boli?" je vprašala usmiljeno Marjanica.

"Boli, boli!" je plakala Anica, nato je vstala burno in hitela gori v svojo sobo in se vrgla na posteljo ter ihtela: "Ali sem to zaslužila, ti moj Bog, ali sem to zaslužila?"

In kakor v ogorčenosti in odporu je dvignila oči proti nebu,

SOLDIERS ENJOY DAY ON FARM

Pvt. Charles Ammerman of New York (left) and Pvt. Manuel de la Torre of California are shown here with a Percheron colt, son of International grand champion, Silver Dawn Konkarno

OUTTA MY WAY

Dashing over the home plate, Babe Barna of the New York Giants knocks both ball and glove from the hands of Catcher Hernandez of the Chicago Cubs during a tight game at the Polo Grounds in New York.

rišče. In tam doli sta stala dva moža. Eden njiju slaboten in bled, drugi velik, lep in močan s podvihanimi rokavi. Anica je odstopila skoro plašna od okna in zajecala: "Ne, to ni prav!"

In zdelo se ji je, da ne more prestatu vpričo sivorjavega očesa, in odhitela je iz sobe, da pozabi prizor, ki ga je videla na dvorišču.

(Dalje prihodnjič)

Partizanski boji v Jugoslaviji

Zuerich, 27. maja (ONA) — Švicarski tednik "Die Welt" je opisal v vseh podrobnostih razvoj velike ofenzive, ki se je začela 20. januarja proti partizanskim armadam Bihaca. Šest nemških in šest italijanskih divizij, katere je pozneje ojačala 36. nemška grenadirska divizija, se je udeležilo te ofenzive. Nekatere izmed teh divizij so bile namenjene v Tunisijo, a so morale biti poslone na jugoslovansko fronto.

Osišče je v svojih poskusih, da zatre partizane, uporabljalo tudi večje število bombnih letal, poročajo omenjeni list. Partizanom je uspelo, izogniti se grožnji obkoljenja skozi več kot mesec dni; podnevi so se umikali, a ponoči so zopet napadali. Pozneje so se razdelili v dve

skupini, katerih prva je ostala v zapadni Bosni, a druga, ki šteje 3 nadaljne divizije, je nadaljevala svoj boj v planinah zahodno od Sarajeva.

Šele po mesecu dni težkih bojov, je osišče nekoliko napredovalo, ker so se partizani, oslabljeni radi izgub, utrujenosti in pomanjkanja oskrbe in živeža,

začeli umikati. Švicarsko poročilo pravi, da so divjali boji zapadno od Sarajeva, 35 dni. Sovražnik je imel tako silne izgube, da je nemško vrhovno poveljstvo ustavilo svojo ofenzivo dne 23. marca.

Čete partizanov so kmalu začele operacije v Hercegovini in

so, tako pravi omenjeno poročilo, v desetih dneh do 3. aprila, očistili sovražnih čet 5.000 kvadratnih kilometrov in prodrli do reke Drine. Jugoslovani so zasedli Kalinovik, Nevesinje in Gacko, ter so tako, pravi "Die Welt", pretrgali zveze osišča, kar bo velike važnosti za bodoče operacije.

Ako iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

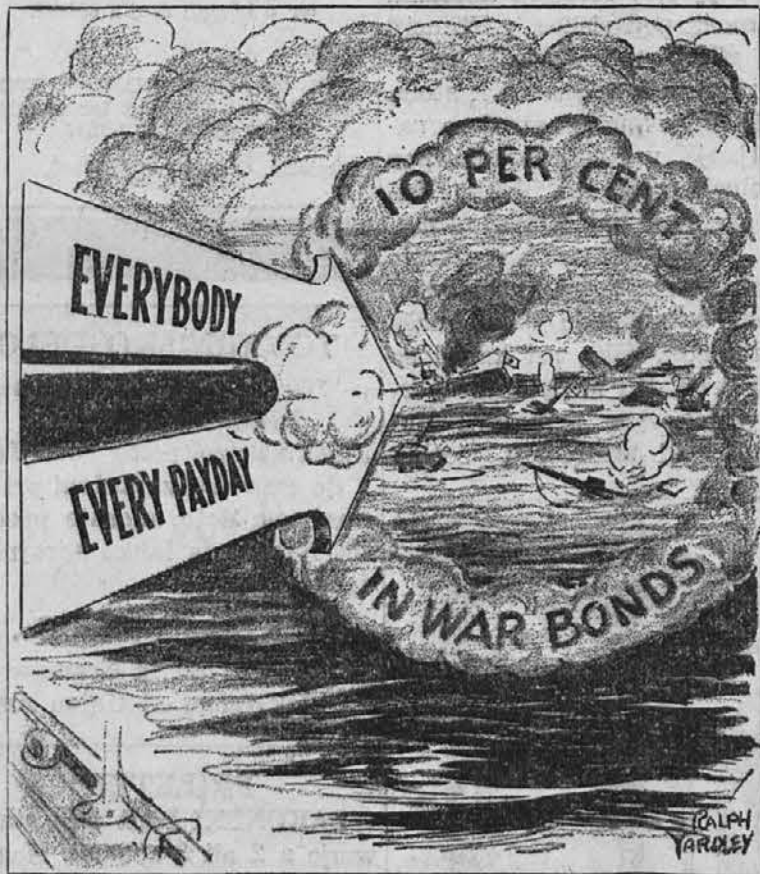
ne pozabite najprej pogledati v kolono naših malih oglasov!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO ... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Enakopravnosti

HELP FINISH THE JOB

U.S. Treasury Dept. WSS 722E Courtesy Stockton, Calif. Record

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

HOW YOUR SALVAGE HELPS HIM

HOUSEWIVES IN BRITAIN hoard every bit of "rubbish" around the house. This British Government poster shows them how every scrap of salvage helps the boys on the battlefronts.

SQUIRE EDGEGATE—Simms Couldn't Hide Behind a Hedge

PUSTOLOVŠČINE
DOBREGA VOJAKA
ŠVEJKA
V SVETOVNI VOJNI
JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)
Nič hudega ni bilo, gospod feldkurat," je dejal Švejk. Žejo imate od včerajšnje žeje. Te se človek ne iznebi tako naglo. Poznal sem nekega mizarja: napil se je prvič na Silvestrov večer leta 1910. in 1. januarja zjutraj je imel tako žejo in mu je bilo tako slabo, da si je kupil arnka ter pil zopet. In tako počenja naprej zdaj že štiri leta, in nihče mu ne more pomagati, ker vselej si kupi v soboto arnka za ves teden. To je že tak kolotoč, kakor je rekel star feldvebelj v 21. polku."

Kurat je imel ogromnega mačka in depresijo.

"Ako bi bil človek pil fino pijačo, kakor arak, marachino, konjak, ali jaz sem pil sinoči borovničevce. Čudim se, da sem ga mogel tako goltati, ko ima vendar tako zoprni okus. Če bi bila vsaj griotka! Ljudje pa si izmislijo razne svinjarije in jih žlampajo kakor vodo. Borovničevci ni niti okusen, niti nima barve, že po grlu in je zbrzdani v lesnim duhom in nekim oljem. Fej te zlodej, le poslušaj, kako rigam!"

"Žganje je strup," je razmišljal glasno, "ako ni pristno, izvirno original, nego judovski fabrikant. Če bi imel vsaj pravega orehovca," je vzdihnil: "ta bi mi takoj popravil želodec."

Nato je začel pregledovati svojo denarnico.

"Vsega skupaj imam le še 36 kranjcarjev! Kaj če bi prodal divan? Ali bi ga kdo kupil? Gospodarju pa porečem, da sem ga posodil ali pa da nama ga je nekdo ukradel. Ne, divana ne prodam! Pojdite k stotniku Šnablu, naj mi posodi sto kron. Ako tam nič ne opravite, pa pojdite v Vršovice v kasarno k nadporočniku Mahlerju. Ako tudi tam ničesar ne dobite, ajte na Hradčane k stotniku Fišerju. Temu recite, da moram plačati futražo za konja. Če se vam niti pri tem ne posreči, zastavim klavir, naj se potem zgodi kar hoče. Napišem vam par vrst, vi pa se ne dajte kar naglo odbiti! Recite, da sem čisto suh; izmislite si kar hočete, samo ne vrnite se mi praznih rok, sicer vas pošljem na fronto."

"To ste jo imenitno ugenili, Švejk!" je vzdihnil kurat in začel hoditi po sobi. "Kakšna nova sramota! In mene tako boli glava!"

"Dal sem jim naslov neke stare, gluhe gospe v naši ulici," je pojasnil Švejk. "In da bo vse naenkrat odpravljeno, sem jih privedel tudi po klavir. Že čakajo v predsobi, da ga odpeljejo v zastavljalnico. Ne bo napak, ako izgine ta klavir. Imeli boste več prostora in več denarja. Če pa vpraša gospodar, kaj je s klavirjem, porečem, da so se potrgale strune in da sva ga poslala v tovarno v popravilo. Hišnici sem to že povedal, da ne

Ranjenci šahirajo

Na sliki so trije ranjeni ameriški vojaki, ki so se udeležili kampanje v Severni Afriki. V bolnišnici imajo pred seboj drugo bojišče, in sicer šahovnico, po kateri premikajo svoje figure.

3.

Priprave za usmrčevanje ljudi so se vršile vedno v imenu božjem ali sploh kakega domnevanega višjega bitja, ki si ga je izmislila ljudska domišljija. Preden so stari Feničanje prerezali goltanec kakemu ujetniku, so opravili slavnostno bogoslužje prav tako, kakor nekaj tisoč let pozneje nove generacije, preden so odšle na vojno uničevati sovražnika z ognjem in mečem. Ljudje iz otkov guinejskih in polinezijskih žrtvujejo svojim malikom in izvajajo najrazličnejše pobožne obrede, preden slovno potro svoje ujetnike ali nepotrebne ljudi, kakor misijonarje, potrovalce in poslovodje raznih trgovskih tvrdk ali navadne dovedneže. Ker do njih ni prodrla kultura ornatov, okrašajo svoje boke z venci iz pisane perja gozdnih ptic.

Preden je sveta inkvizicija sežgala svoje žrtve, je imela najslavesnejše bogoslužje, veliko mašo s petjem.

Pri usmrčenju zločincev sodelujejo vedno duhovniki. Na Pruskem je spremljal pastor pod sekiro, v Avstriji katoliški duhovnik pod vislice, v Franciji pod giljotino, v Ameriki na električni stol, v Španiji k stolu, ki je globokoumen stroj za zadrževanje, v Rusiji bradat pop revolucionarja itd. Veliko klavirje svetovne vojne torej ni moglo izhajati brez blagoslovja duhovništva. Vojni kurati vseh armad so molili in služili maše za zmago vojske, pri kateri so jedli kruh. Pri usmrčenju upornih vojakov se je pojavil duhovnik, pri usmrčenju čeških

legionarjev si videl duhovniške.

Nič se ni izpremenilo od tiste dobe, ko je razbojnik Vojteh, ki so mu deli prislovo "sveti" deloval z mečem v eni in s križem v drugi roki pri morjenju in iztrebljanju pobaltških Slovanov.

Ljudje so šli iz vse Evrope kakor živina v klavnico, kamor so jih vodili razen mesarjev cesarjev, kraljev in drugih potentatov ter vojskovodij duhovniki vseh veroizpovedi, blagoslavljajoč jih in jih vzpodbujajoč h krivi prisegi, da bodo na zemlji, v zraku, na morju itd.

Dvakrat se je služila vojna maša; pred odhodom na fronto in potem za fronto pred začetkom klanja in pobijanja. Spominjam se, da nam je pri taki maši sovražni aeroplan spustil bombo na oltar, in od vojne kurata ni ostalo nič drugega, neko krvave cunje. Potem so visali o njem kakor o mučeniku, a naši aeroplani so pripravljali enako slavo vojnim kuratom na drugi strani.

(Dalje prihodnjič)

V BLAG SPOMIN
OB PETLETNICI. ODKAR NAM JE UMRLA NAŠA DOBRA IN DRAGA MAMA

Johana Rojc

Umrla si nam zlata mama, vedno lepa, spoštovana ... in v črni zemlji pokopana nisi ne ostala sama.

Minulo pet je dolg let, se Tvoje hčere rade spominjamo na Tebe, a hkrati tudi na očeta, draga mati, s katerim vedno radost uživati ter o hčerah svojih snivaš.

Hčere:
JANE in ALICE ROJC, VICTORIA SVETE, zet VICTOR ter vnukinja BARBARA JOAN
Cleveland, O., 22. junija, 1943.

TOVARNIŠKO DELO

100% obrambna tovarna
Izkušnja ni potrebna
Plača na uro, poleg "overtime"
Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, morate predložiti izjavo, da lahko sprejmete drugo delo.

The Draper Mfg. Co.
E. 91 St. in Crane
1 blok južno od Union Ave.

PRILETEN
ZAKONSKI PAR išče stanovanje s 2 ali 3 sobami. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

Naprodaj

je enonadstropno poslopje, zidano; 5 trgovin. — Nahaja se na vogalu, z lota 50x100, na stranski ulici. — Glede podrobnosti se obrnite na Mrs. Potter, 10313 Marlowe Ave.

ACHING-STIFF SORE MUSCLES
For PROMPT relief—rub on Musterole! Massage with this wonderful "COUNTER-IRRITANT" actually brings fresh warm blood to aching muscles to help break up painful local congestion. Better than an old-fashioned mustard plaster! In 3 strengths.
MUSTEROLE

Mali oglasi

4 sobe
in kopalnico se odda v najem dvojici brez otrok. Tudi garaža. Vpraša se na 22901 Ivan Ave., Euclid, Ohio.

SAMOSTOJNO DRUŠTVO
LOŽKA DOLINA

Uradniki za leto 1943 so sledeči: predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Jernej Krasovec; tajnik Frank Bavec, 1097 East 66 St. Henderson 9183; blagajnik in zapisnikar John Leskovec, 13716 Darley Ave.; nadzorniki John Lokar John Sterle in Charles Koman.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, št. 4 staro poslopje. Društvo sprejme nove člane od 16 leta do 45 leta s prosto pristopnino ter zdravniško preiskavo.

Društvo plača \$200.00 smrtnine in \$7.00 na teden bolniške podpore za \$1 mesečnine. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljne informacije se obrnite na društvene odbornike.

IŠČE SE
MOČNE
ŽENSKES

ki ne varajo same sebe, toda resno želijo delo, ker so uverjene, da bo njih PRIZADEVANJE PRIDOBILLO TO VOJNO.

ZANIMIVO DELO

DOBRE DELAVSKE RAZMERE

GORKI OBEDI V NOVI RESTAVRACIJI

ZAVAROVALNINA, HOSPITALIZACIJA

IN MNOGO DRUGIH PODPOR

Vsaka mora tehtati najmanj 135 funtov, ter biti v starosti od 18. do 40. leta.

PRIDITE V TOVARNO PRI VHODU

Ferro Machine & Foundry Co.
3155 E. 66 ST.
od Bessemer Ave.

Odprto od 8. zj. do 4:30 pop. od PONEDELJKA do PETKA

PILES
GET SPEEDY RELIEF FROM ITCH AND BURN
THEN WALK AND SIT IN COMFORT
Use Poslam—the CONCENTRATED ointment—as thousands have. The only base HOLDS Poslam's medication on the smarting skin to cool and soothe that agonizing itch and burn. Sold from coast to coast for 35 years. Ask your doctor. Only 50c, all drug stores.

ECZEMA
EASE THAT ITCH SUCCESSFULLY!
Don't bear the torments of eczema another day. Do as thousands of happy people have—use Poslam for quick, dependable relief. At night, when itching is worse, use application of this CONCENTRATED ointment brings soothing comfort and lets you sleep. 18,000,000 packages sold during 35 years show it must be good. Recommended by many doctors. Sold from coast to coast. Only 50c at all drug stores.

Mali oglasi

NEDRŽAVLJANKE
Ali mislite na bodočnost? Ali bi rade imele delo, ki se bo nadaljevalo po vojni?

Potem delajte za
HOTEL STATLER
Mirna, čista, lepa, ne nevarna okolica, udobni prostori za delavke in restavracija. Počitnice s plačo—prosta varovalnica.

Na delo sprejememo:
HISNE

Plača — obleko preskrbimo
DELAVKE ZA PRALNICO

Plača
POMOČNICE ZA PEKO

Plača—poleg obedov—poleg obleke

ČISTILKE PONOČI

Plača — obed

Nobene izkušnje se ne potrebuje za gornja dela

KUHARICE

Plača — poleg obedov — poleg oblek

Starost ni važna—vam ni treba znati govoriti angleščine. Zgledite se v PERSONNEL uradu, soba št. 335, med 5. in 9. uro.

HOTEL STATLER
E. 12th & Euclid Ave.

V SLOVENSKE NASELBINE
v Collinwoodu je naprodaj hiša za dve družini, po štiri sobe za vsako družino. — Cena samo \$5,800.

MATT PETROVICH
595 E. 140 St.
KE. 2641 ali GL. 0422

V najem

se odda stanovanje s 4 sobami, za majhno odraslo družino. Garaža. — Vpraša se na 1027 E. 72 St.

Išče se

stanovanje s 4 ali 5 sobami, od E. 185 St. v Euclid Village. — Kdor ima za oddati, naj pokliče IV. 7765. Samo en otrok v družini.

Naprodaj

Proda se gostilno in restavracija z vso opremo, velik cooler za pivo; skupno ali posamezno. D-2 licenca. Zgledite se med 5. in 7. uro zvečer na 18710 Shawnee Ave., IV. 0611.

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerene.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

OGLAŠAJTE V
"ENAKOPRAVNOST"

REAL DISCOVERY FOR
HIGH BLOOD PRESSURE

Dangerous High Blood Pressure (Essential Hypertension) is usually marked by distressing symptoms such as dizziness, throbbing headaches, sleeplessness and nervousness. If disregarded, this may lead to Heart Trouble, Stroke, Paralysis, Hardening of the Arteries or Kidney Trouble. Diamonex, discovery of a heart specialist, is designed to quickly aid in the relief of these distressing symptoms. A Chicago resident says: "I suffered from High Blood Pressure for several years with increasingly severe throbbing headaches, dizziness and shortness of breath. I showed the Diamonex formula to my doctor and, on his advice, tried the treatment for two weeks under identical conditions as previous treatments. Within only three days my bad headaches and dizzy spells were gone. My high blood pressure was reduced and I sleep fine." Diamonex goes directly to work in three different ways to aid in the relief of these dangerous symptoms. Results are speedy—within as short a time as two weeks sufferers often find that Diamonex has accomplished 75% of the total reduction possible with this formula. If you suffer from High Blood Pressure you may try DIAMONEX without risking a penny. To introduce this wonderful treatment to a million new sufferers this liberal trial offer is made for a limited time only. Send only \$1.50 to the Diamonex Company, 318-A North Michigan Ave., Chicago, Illinois for a full TWO weeks supply of genuine DIAMONEX, prepaid. Use Diamonex according to the simple directions for only two weeks. If, at the end of that test period you are not delighted with results your money will be refunded immediately on request. There are no strings or conditions—you owe it to yourself to make this wonderful test at once. Write today as this offer is fully guaranteed.

It's the story about the man who stopped Hitler!
WARNERS
MISSION
To Moscow
You never saw a picture like it!
COME AND BE AMAZED!
Pričenski v četrtek, 24. junija
WARNER BROS. HIPPODROME

Maybe You Know...
by A. M. CROSS
THE ARMY DEPENDS HEAVILY ON THE RED CROSS AS A VITAL LINK BETWEEN ITS INDIVIDUAL SOLDIERS AND THEIR FAMILIES...
Gen. George C. Marshall
"THE RED CROSS NEVER FAILS THE SOLDIER. IT BRINGS TO HIM A HINT OF HOME, A TOUCH OF CHEER, WHETHER HE BE IN TEMPTING JUNGLES OR ARCTIC WASTES..."
Gen. Douglas MacArthur
"ON BEHALF OF OUR FORCES IN THE EUROPEAN THEATRE I DESIRE TO EXPRESS APPRECIATION TO THE AMERICAN PEOPLE FOR THEIR GENEROUS SUPPORT OF THE OPERATIONS OF OUR AMERICAN RED CROSS..."
Lt. Gen. Dwight D. Eisenhower
UNARMED RED CROSS MEN HAVE BEEN IN ACTION IN THE SOLOMONS, NORTH AFRICA, AND OTHER FIGHTING FRONTS.
THE RED CROSS HAS ISSUED 5,500,000 FIRST AID CERTIFICATES IN THE LAST 14 MONTHS—EQUAL TO THE POPULATIONS OF PHILADELPHIA AND CHICAGO!